

# **WYBRANE ZAGADNIENIA Z POSTĘPOWANIA SEPARACYJNEGO KOSZTY SĄDOWE, WZORY PISM**

*Niniejszy informator ma na celu przedstawienie podstawowych zagadnień związanych z przywołanym tematem i powstał w ramach realizacji zadania edukacji prawnej realizowanej w 2021 r. przez Instytut Aktywizacji Regionów.*

## Spis treści

I. KOSZTY I OPŁATY SĄDOWE .....	2
II. WZORY PISM.....	3
□ Wzór wniosku o separację na zgodne żądanie małżonków .....	3
□ Wzór wniosku o zniesienie separacji .....	4
□ Wzór pozwu o separację .....	5
□ Wzór wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych ....	7

### I. KOSZTY I OPŁATY SĄDOWE

W postępowaniu rozwodowym pobiera się następujące opłaty sądowe:

- opłata za pozew o separację 600 zł;

- opłata za wniosek o separację na zgodne żądanie małżonków – 100 zł;
- opłata od wniosku o zniesienie separacji – 100 zł;
- opłata od apelacji 600 zł;
- opłata od apelacji od wyroku w części dotyczącej władzy rodzicielskiej 100 zł;
- opłata od apelacji od wyroku w części dotyczącej kontaktów rodzica z dzieckiem 100 zł;
- opłata od apelacji od wyroku w części dotyczącej uregulowania sposobu korzystania z lokalu mieszkalnego 100 zł;
- opłata od wniosku o udzielenie zabezpieczenia 100 zł;
- opłata od wniosku o doręczenie odpisu orzeczenia z uzasadnieniem 100 zł.

Małżonek, który wnosi apelację od wyroku jedynie w części rozstrzygającej o kosztach utrzymania i wychowania małoletniego dziecka, domagając się podwyższenia zasądzonej kwoty, nie ma obowiązku uiszczania opłaty sądowej od apelacji.

Małżonek zobowiązany na podstawie wyroku sądu pierwszej instancji do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania małoletniego dziecka stron, i skarżący wyrok w tymże zakresie, zobowiązany jest uiścić opłatę stosunkową obliczoną od wartości przedmiotu zaskarżenia.

Opłaty sądowe można uiścić w kasie sądu, przelewem na rachunek bankowy, bądź za pomocą znaków opłaty sądowej.

Małżonek inicjujący postępowania separacyjne może wnioskować o zwolnienie z kosztów sądowych w całości lub w części. W tym celu należy złożyć oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania.

Oprócz opłat o jakich mowa powyżej, strony postępowania rozwodowego mogą być obciążone dodatkowymi kosztami tj.

- koszty sporządzenia opinii biegłych,
- koszty przeprowadzenia wywiadu kuratora,
- koszty stawiennictwa świadków.

Każda ze stron postępowania może być reprezentowana przez pełnomocnika zawodowego tj. radcę prawnego bądź adwokata. Wynagrodzenie adwokata czy radcy prawnego zależy od wielu czynników m.in. od stopnia skomplikowania danej sprawy, posiadanego doświadczenia, wielkości danej miejscowości.

Strona postępowania która nie ma możliwości poniesienia kosztów związanych z wynagrodzeniem pełnomocnika z wyboru może ubiegać się o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu można złożyć wraz z pozwem, a także na dalszym etapie postępowania sądowego.

## II. WZORY PISM

- **Wzór wniosku o separację na zgodne żądanie małżonków**

....., dnia .....

Sąd Okręgowy w .....

Wydział Cywilny

Ul. ....

... - .....

Wnioskodawcy:

1. imię i nazwisko  
adres korespondencyjny  
PESEL

2. imię i nazwisko  
adres korespondencyjny  
PESEL

## WNIOSEK O SEPARACJĘ NA ZGODNE ŻĄDANIE MAŁŻONKÓW

Działając w imieniu własnym wnosimy o:

1. orzeczenie separacji małżeństwa ..... i .....  
zawartego w Urzędzie Stanu Cywilnego ..... dnia .....;
2. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów wskazanych w uzasadnieniu pozwu.

### Uzasadnienie

*(należy opisać, kiedy i gdzie został zawarty związek małżeński, ile dzieci pochodzi ze związku (podać wiek, od jakiego czasu nastąpił zupełny rozkład pożycia małżeńskiego oraz co było tego powodem, kiedy ustały więzi emocjonalne, duchowe i fizyczne).*

Załączniki:

- skrócony odpis aktu małżeństwa wnioskodawców;
- dowód uiszczenia opłaty od wniosku;
- odpis pisma z załącznikami.

- **Wzór wniosku o zniesienie separacji**

....., dnia .....

Sąd Okręgowy w .....

Wydział Cywilny

Ul. ....

... - .....

Wnioskodawcy:

1. imię i nazwisko  
adres korespondencyjny  
PESEL
  
2. imię i nazwisko  
adres korespondencyjny  
PESEL

### WNIOSEK O ZNIESIENIE SEPARACJI

Działając w imieniu własnym wnosimy o:

1. zniesienie separacji małżeństwa ..... i ..... orzeczonej wyrokiem/postanowieniem Sądu Okręgowego w ..... z dnia .....
2. wzajemne zniesienie kosztów postępowania pomiędzy stronami.

Uzasadnienie

*(W uzasadnieniu wniosku o zniesienie separacji należy zwięźle opisać, jaka jest sytuacja w małżeństwie oraz w czym przejawia się odpadnięcie przesłanek separacyjnych. Sąd nie bada motywacji małżonków wnoszących o zniesienie separacji. Jest związany oświadczeniami stron.)*

.....  
podpisy

Załączniki:

- orzeczenie sądu orzekające separację;
- dowód uiszczenia opłaty od wniosku (100zł);
- odpis pisma z załącznikami.

- **Wzór pozwu o separację**

....., dnia .....

Opłata sądowa 600,- zł

Sąd Okręgowy w ..... Wydział

Cywilny

Ul. ....

... - ... ..

Powód/ka: imię i nazwisko

oraz adres korespondencyjny

PESEL

Pozwany/a: imię i nazwisko

oraz adres korespondencyjny

PESEL

### **POZEW O SEPARACJĘ**

Działając w imieniu własnym wnoszę o:

3. orzeczenie separacji małżeństwa powódki/powoda .....z pozwanym/pozwaną ..... zawartego w Urzędzie Stanu Cywilnego ..... bez orzekania o winie/z orzeczeniem winy .....

4. powierzenie władzy rodzicielskiej powódce/powodowi/oboju rodzicom nad małoletnimi dziećmi/dzieckiem.....

z ustaleniem miejsca pobytu przy .....

5. zasądzenie alimentów na małoletnie dzieci/dziecko w wysokości.....

6. ustalenie kontaktów z małoletnimi dziećmi/dzieckiem (należy sprecyzować sposób kontaktowania się z dziećmi/dzieckiem);

7. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów wskazanych w uzasadnieniu pozwu;

8. rozpoznanie sprawy pod nieobecność powoda;

9. zasądzenie od ..... na rzecz ..... kosztów procesu według norm przepisanych.

Uzasadnienie

*(należy opisać, kiedy i gdzie został zawarty związek małżeński, ile dzieci pochodzi ze związku (podać wiek), od jakiego czasu nastąpił zupełny rozkład pożycia małżeńskiego oraz co było tego powodem, kiedy ustały więzi emocjonalne, duchowe i fizyczne oraz jaka jest przyczyna złożenia pozwu. Uzasadnić wysokość żądanych alimentów, potrzebami dzieci i możliwościami zarobkowymi strony przeciwnej, uzasadnić terminy proponowanych spotkań drugiego rodzica z dzieckiem, zgłosić odpowiednie dowody).*

Załączniki:

- dowód uiszczenia opłaty od pozwu

- odpis pisma.

- **Wzór wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych**

....., dnia .....

Sąd Okręgowy w ..... Wydział

Cywilny

Ul. ....

... - ... ..

Wnioskodawca:

imię i nazwisko

adres korespondencyjny

PESEL:

## WNIOSEK O ZWOLNIENIE OD KOSZTÓW SĄDOWYCH

Działając w imieniu własnym wnoszę o zwolnienie mnie od kosztów sądowych w całości/ bądź w części.  
Swój wniosek motywuję trudną sytuacją materialną i rodzinną.

*(w dalszej części wniosku należy opisać szczegółowo swoją sytuację materialną, wysokość osiąganych dochodów, kosztów utrzymania itp. Na potwierdzenie sytuacji materialnej należy przedstawić odpowiednie dokumenty np. zaświadczenie o zarobkach, potwierdzenie przelewu wynagrodzenia za pracę, decyzji o przyznanej świadczeniu, zeznanie podatkowe, faktury, rachunki potwierdzające ponoszone koszty utrzymania).*

*Należy pamiętać aby do wniosku załączyć również wypełniony formularz oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, który dostępny jest w każdym sądzie. Formularz można pobrać także ze strony internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości ([www.ms.gov.pl](http://www.ms.gov.pl)).*

### WZÓR Z PRZYKŁADOWYM UZUPEŁNIENIEM

(strona <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/formularze-pism-procesowych-w-postepowaniu-cywilnym>)

<b>OŚWIADCZENIE O STANIE RODZINNYM, MAJĄTKU, DOCHODACH I ŹRÓDŁACH UTRZYMANIA</b>	
<b>POUCZENIE</b>	
1)	Druk należy wypełnić czytelnie, dokonując wpisów bez skreśleń i poprawek.
2)	Każdą rubrykę niezacieniowaną należy wypełnić przez wpisanie odpowiedniej treści.
3)	Jeżeli oświadczenie nie będzie zawierało wszystkich wymaganych danych, wnioskodawca zostanie zobowiązany do poprawienia lub uzupełnienia oświadczenia w terminie tygodniowym od dnia otrzymania wezwania. Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych.
4)	Jeżeli nie jest możliwe wpisanie wszystkich danych w druku, należy umieścić te dane na dodatkowej karcie formatu A4, ze wskazaniem uzupełnianej rubryki. Pod dodaną treścią należy złożyć podpis.
5)	Dane w oświadczeniu należy wpisać według stanu istniejącego w dniu jego sporządzenia.
6)	Sąd może zarządzić stosowne dochodzenie, jeżeli na podstawie okoliczności sprawy lub oświadczeń strony przeciwnej powziął wątpliwości co do rzeczywistego stanu majątkowego strony domagającej się zwolnienia od kosztów sądowych lub z niego korzystającej (art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1025, z późn. zm.).
7)	Stronę, która uzyskała zwolnienie od kosztów sądowych na skutek świadomego podania nieprawdziwych okoliczności, sąd skazuje na grzywnę w wysokości do 1000 złotych; niezależnie od jej obowiązku uiszczenia grzywny strona powinna uiścić wszystkie przepisane opłaty i pokryć obciążające ją wydatki. Osobę, która ponownie zgłosiła wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, świadomie podając nieprawdziwe okoliczności o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, sąd, odrzucając wniosek, skazuje na grzywnę w wysokości do 2000 złotych (art. 111 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1025, z późn. zm.).
<b>1. Sąd, do którego jest składane oświadczenie</b>	
(nazwa i siedziba sądu, ewentualnie również właściwy wydział)	



# Sąd Okręgowy w Koszalinie

## 2. Sygnatura sprawy

(wpisuje się, gdy oświadczenie jest składane po złożeniu pozwu lub wniosku)

VI RC 164/21

## 3. Dane osoby składającej wniosek

**Imię i nazwisko, numer PESEL, a w wypadku przedsiębiorców dodatkowo NIP**

(w razie nieposiadania numeru PESEL należy podać imię ojca i imię matki; w razie nieposiadania NIP-u należy podać informację o jego braku)

Anna Kowalska - 57031204802

#### 4. Stan rodzinny

(należy wpisać dane osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym z wnioskodawcą: małżonka lub osoby pozostającej we wspólnym pożyciu z wnioskodawcą, wstępnych, zstępnych i osób pozostających w stosunku przysposobienia lub pod opieką wnioskodawcy, powinowatych)

Imię i nazwisko	Data urodzenia	Rodzaj stosunku łączącego wskazaną osobę z wnioskodawcą
Anna Kowalska	12.03.1957	-----

#### 5. Majątek

(należy wpisać stan majątkowy wnioskodawcy, wskazując jednocześnie tytuł prawny (np. własność, użytkowanie wieczyste); jeżeli przedmioty wchodzące w skład majątku są przedmiotem współwłasności lub współużytkowania wieczystego, należy w stosunku do każdego z nich podać udział lub zaznaczyć, że wchodzą w skład majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową)

##### Nieruchomości

nieruchomość przeznaczona do stałego zamieszkiwania przez wnioskodawcę (nieruchomość zabudowana domem mieszkalnym lub mieszkanie)

(należy podać adres, powierzchnię działki, domu, mieszkania w m<sup>2</sup> i szacunkową wartość)

Nie posiadam

nieruchomość rolna

(należy podać adres, powierzchnię w hektarach, szacunkową wartość i sposób rolniczego wykorzystania; jeżeli nieruchomość stanowi gospodarstwo rolne, należy wskazać osobno powierzchnię gruntów rolnych i leśnych, liczbę budynków, liczbę i rodzaj urządzeń służących do produkcji, liczbę i rodzaj inwentarza żywego)

**Nie posiadam**

inne nieruchomości

(należy podać adres, powierzchnię w hektarach lub w m<sup>2</sup>, szacunkową wartość i sposób wykorzystania)

**Nie posiadam**

**Pozostały majątek**

oszczędności

(należy wpisać wartość nominalną i walutę kwot znajdujących się na rachunkach bankowych oraz posiadanych zasobów pieniężnych w gotówce)

**Nie posiadam**

papiery wartościowe i inne prawa majątkowe, np. udziały, polisy inwestycyjne, jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, polisolokaty

(należy wpisać rodzaj i wartość nominalną lub szacunkową)

**Nie posiadam**

wierzytelności

(w przypadku wierzytelności pieniężnych należy wpisać należność (kwotę pieniężną) przypadającą od innej osoby lub osób oraz termin, w jakim powinna być zapłacona; w przypadku wierzytelności niepieniężnych należy podać obowiązek niepieniężny, który ma spełnić inna osoba lub osoby, jego wartość szacunkową i termin jego spełnienia; należy także wskazać sposób zabezpieczenia wierzytelności, np. weksel, hipoteka, przewłaszczenie na zabezpieczenie)

**Nie posiadam**

inne przedmioty wartościowe (ruchomości) o wartości wyższej niż 5000 zł, np. samochody i inne pojazdy mechaniczne, maszyny, urządzenia elektroniczne, biżuteria, sprzęt RTV i AGD

(należy wpisać nazwę, rodzaj/typ, rok produkcji oraz szacunkową wartość każdego przedmiotu odrębnie)

Nie posiadam

**6. Dochody i źródła utrzymania wnioskodawcy i osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym**

(należy wpisać odrębnie dla każdej osoby wszystkie dochody i źródła utrzymania np. z tytułu wynagrodzenia za pracę, emerytury, renty, działalności wykonywanej osobiście - w tym z wykonania umów cywilnoprawnych, pełnienia obowiązków społecznych lub obywatelskich, zasiadania w zarządach, radach nadzorczych i komisjach osób prawnych, z praw autorskich, pokrewnych, praw własności przemysłowej oraz innych praw twórcy, z najmu, dzierżawy, dywidend, dopłat do produkcji rolniczej i działów specjalnych produkcji rolnej, alimentów)

<b>Imię i nazwisko</b>	<b>Z jakiego tytułu</b>	<b>Dochód miesięczny/roczny netto</b>  (należy podać wysokość dochodu i właściwy okres rozliczeniowy)
Anna Kowalska	emerytura	1500 zł

<b>7. Zobowiązania i stałe wydatki</b>		
(należy wpisać np. kredyty, pożyczki, raty leasingowe, alimenty, czynsze najmu, dzierżawy, koszty ponoszone na mieszkanie, opłaty za media, koszty leczenia, rehabilitacji, ubezpieczenia majątku)		
<p>Opłata za pomieszczenie mieszkalne – 350 zł            250 zł, lato/ 350 zł, zima – energia i media            30 zł – wywóz śmieci,            30 zł – telefon,</p> <p>400 zł – wyżywienie            150 zł – odzież, obuwie            120 zł – chemia, środki czystości,            100 zł – lekarstwa</p>		
<b>8. Inne dane, które wnioskodawca uważa za istotne</b>		
<p>Świadczenie uzyskiwane przeze mnie nie wystarcza na pokrycie kosztów procesu w przedmiotowej sprawie. Jestem osobą ubogą. Utrzymuję się jedynie z emerytury w wysokości 1500 zł miesięcznie. Jestem też osobą bardzo schorowaną i każde z trudem zaoszczędzone pieniądze przeznaczam na swoje leczenie.</p>		
<b>9. Miejscowość i data</b>		
Koszalin, 17.03.2021		
<b>10. Podpis wnioskodawcy</b>		

*Anna Kowalska*